

Undersøgelse af snyd ved eksamen

Survey for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet om snyd ved prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser

Indhold

1 Indledning	3
1.1 Indhold.....	3
1.2 Resumé	3
1.3 Om undersøgelsen	5
2 Forekomst af snyd	6
2.1 Antallet af sager med mistanke om snyd.....	6
2.2 Hvordan forsøges snydt?.....	7
3 Tiltag mod snyd ved prøverne	9
3.1 Undersøgte tiltag	9
3.2 Tiltag forud for prøven	10
3.3 Tiltag under prøven	11
3.4 Tiltag efter prøven	13
3.5 Omfanget af tiltag pr. skole.....	14
4 Håndtering af elevernes egne læremidler	17
5 Tilsynet ved prøverne	18
5.1 Eksamensvagter pr elev.....	18
5.2 Tilsynets kompetencer.....	19
6 Effektivurdering af forskellige tiltag	20
6.1 Skolernes vurdering af egne tiltag.....	20
6.2 Forslag til nye tiltag	20
7 Bilag – Skolernes bemærkninger	23
7.1 Skolernes bemærkninger til specifikke spørgsmål	23
7.2 Skolernes generelle bemærkninger	26

1 Indledning

1.1 Indhold

I denne rapport fremlægges resultaterne af en spørgeskemaundersøgelse blandt skoler med gymnasiale uddannelser.

Sigtet har været

- At klarlægge omfanget af snyd ved prøverne
- At skabe et overblik over hvilke tiltag, skolerne anvender for at imødegå snyd ved prøverne
- At belyse hvordan skolerne håndterer elevernes egne læremidler i forhold til snyd
- At belyse hvordan skolerne tilrettelægger tilsynet under prøverne

I forlængelse heraf er skolerne blevet bedt om at vurdere i hvilket omfang en række potentielle nye tiltag vil kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd.

1.2 Resumé

Snyd

Undersøgelsen har vist, at der i skoleåret 2015/2016 har været 118 tilfælde af snyd ved prøverne. Sagerne fordeler sig på 63 skoler, og med 19 tilfælde af snyd vedrørende mundtlige prøver og 99 tilfælde af snyd vedrørende skriftlige prøver.

De pågældende elever har i 60 % af tilfældene forsøgt at snyde ved at modtage hjælp fra andre, eller (også i 60 % af tilfældene), ved at bruge ikke tilladte hjælpemidler. I 25 % af tilfældene er der brugt ikke tilladt software, fx oversættelsestjenester. I 46 % af snydesagerne er der helt eller delvist tale om plagiat. (Der kan være flere kilder og flere kanaler i en enkelt sag.)

Snyd er i 56 % af tilfældene foregået ved hjælp af den internetforbindelse, som skolen har stillet til rådighed under prøven. I 14 % af tilfældene har eleven brugt en mobiltelefon eller lignende og i 14 % af tilfældene har eleven haft lagret materiale på egen PC.

(Se afsnittet Forekomst af snyd)

Tiltag mod snyd

Undersøgelsen har omfattet 22 forskellige tiltag mod snyd, som skolerne kan anvende, før, under eller efter prøven.

Næsten alle skoler har forbud mod mobiltelefoner o.l. under prøven, og mere end to tredjedele af skolerne gennemfører kampagner og vejledning af elever og eksamensansvarlige forud for prøven. Efter prøven inddrager mere end to tredjedele en faglærer og/eller en it-medarbejder i vurdering af mistanker om snyd.

De øvrige tiltag anvendes mere forskelligt. Omkring en tredjedel af skolerne anvender et eller flere af de teknisk orienterede tiltag, såsom krav til opsætning af elevens computer, filtrering eller logning af trafikken over skolens net i og udenfor eksamenslokalet, samt scanning eller pejling efter ikke-tilladte net. Kun en mindre del (omkring 15 %) af sko-

lerne anvender direkte overvågning eller begrænsning af aktiviteten på elevens computer ved fx Secure Browser eller Exam Monitor.

Undersøgelsen viser også, at de enkelte tiltag ikke står alene. Ca. 27 % af skolerne anvender mellem et og fem af de undersøgte tiltag, mens over halvdelen af skolerne anvender mellem seks og ti af tiltagene, og ca. 15 % anvender 11 eller flere tiltag.

(Se afsnittet Tiltag mod snyd ved prøverne)

Egne hjælpemidler

Ifølge § 15, stk. 2, i eksamensbekendtgørelsen kan elever under prøver, der er underlagt tilsyn, tilgå internettet for så vidt angår egne læremidler, egne notater og egne arbejder.

I den forbindelse angiver 80 skoler, at der skal foreligge en liste over godkendte materialer m.m. inden prøven. 51 skoler angiver, at eleven skal sørge for at medbringe de relevante materialer på egen computer eller en USB-stick. 37 af skolerne har svaret, at eleven udelukkende har adgang til egne læremidler via skolens intranet. Tre skoler har anført, at elevens egne læremidler skal være oprettet som bogmærker i elevens browser inden prøven.

(Se afsnittet om Håndtering af elevernes egne læremidler)

Tilsyn

Som et led i undersøgelsen er der spurgt indtil, hvor mange elever, der har været pr. eksamensvagt ved den prøve i sommerterminen 2016, hvor der var flest, hhv. færrest elever pr. eksamensvagt.

Ca. 75 skoler har oplyst, at det mindste antal elever pr. eksamensvagt har været en, to, tre eller fire. Omkring 30 skoler har angivet, at det laveste antal elever pr. eksamensvagt har været 15 eller flere. Det mest almindelige mindstetal har været 10 elever pr. eksamensvagt, fulgt af fem elever pr. eksamensvagt (bortset fra situationerne med en (1) elev pr. eksamensvagt).

Hovedparten af skolerne har haft mellem 15 og 30 elever som det højeste antal elever pr. eksamensvagt. Omkring 30 skoler har haft prøver med mere end 30 elever, op til 60 elever pr. eksamensvagt.

Ved rekruttering af eksamenstilsynet lægger 27 % af skolerne i høj eller meget høj grad vægt på at sammensætte et tilsynshold med tilstrækkelige it-kompetencer. 44 % af skolerne lægger vægt herpå i nogen grad, mens 27 % kun vægter det i ringe grad eller slet ikke.

Skolerne tilbyder for 46 %'s vedkommende i høj eller meget høj grad tilsynet uddannelse eller instruktion i forhold til snyd. Andre 43 % tilbyder uddannelse i nogen grad, mens 21 % kun tilbyder uddannelse i ringe grad eller slet ikke.

(Se afsnittet Tilsynet ved prøverne.).

Potentielle nye tiltag

Skolerne er blevet bedt om at vurdere, i hvilken grad 10 forskellige nye tiltag ville kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd. Fire forslag handlede om ændrede eksamensformer, to om øget vejledning af eller videndeling mellem skolerne, to om centralt fastsatte minimumskrav til skolerne og to om centralt fastsatte sanktioner.

Et stort flertal på to tredjedele af skolerne har vurderet, at hvert af forslagene - på nær et - i nogen grad, i høj grad eller i meget høj grad vil kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd. Undtagelsen er et forslag om øget anvendelse af eksamensformer med forberedelse i grupper, som 91 skoler tog positivt i mod, mens 87 skoler vurderede, at det kun i ringe grad eller slet ikke ville skabe bedre vilkår for at undgå snyd. 43 skoler svarede "ved ikke" på spørgsmålet om dette tiltag.

Skolerne er også blevet bedt om at svare på, i hvilket omfang de vurderer, at centrale, tekniske løsninger vil kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd.

39 % af skolerne vurderer, at centrale, tekniske løsninger i høj eller meget høj grad vil kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd. Heroverfor står, at 14 % af skolerne vurderer, at centrale tekniske løsninger kun i ringe grad eller slet ikke vil give bedre vilkår. Størstedelen af skolerne (43 %) mener dog, at sådanne løsninger i nogen grad vil give bedre vilkår for at undgå snyd.

(Se afsnittet Effektivurdering af forskellige tiltag.)

1.3 Om undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført af Devoteam a/s for Undervisningsministeriet, Styrelsen for undervisning og Kvalitet (STUK) i januar 2017.

Undersøgelsen har omhandlet de centralt stillede prøver i de gymnasiale uddannelser, og fokuseret på snyd ved mundtlige og skriftlige stedprøver med tilsyn. Undersøgelsen har ikke sigtet på Studieretningsprojektet (SRP) eller Større skriftlige opgave (SSO)¹.

Undersøgelsen handler om skoleåret 2015/2016, dvs. prøver ved vinterterminen 2015, sommerterminen 2016 og augustterminen 2016. Undersøgelsen af tiltag mod snyd har fokuseret på sommerterminen 2016 og forventninger til sommerterminen 2018.

Der er blevet udsendt spørgeskema til alle 224 skoler med gymnasiale uddannelser. En skole har meddelt, at den ikke ville svare, fordi den først er startet i august 2016, og derfor ikke har nogen erfaringer at bidrage med. To skoler har ikke besvaret spørgeskemaet. Der indgår således besvarelser fra 221 skoler ud af 224 adspurgte (98,7 %).

Flere skoler udbyder flere forskellige gymnasiale uddannelser (STX, HHX, HTX, HF eller EUX), og flere skoler er opdelt med flere geografiske afdelinger. Skolerne er blevet bedt om at besvare spørgeskemaet for alle gymnasiale uddannelser under et, uanset om institutionen er opdelt i flere faglige og/eller geografiske enheder.

---

¹ Det fremgår af forskellige bemærkninger til besvarelserne, at erfaringer med snyd ved SRP og SRO i et eller andet omfang indgår i nogle af besvarelserne (5-10 besvarelser, evt. flere). Sammenblandingerne synes kun at vedrøre afskrift og plagiat. Men det har ikke været muligt med sikkerhed at udskille SRP og SRO eller at korrigere besvarelserne her for.

2 Forekomst af snyd

Denne del af undersøgelsen handler om sager om snyd ved prøverne, som skolerne har behandlet i forbindelse med prøver afholdt i skoleåret 2015/2016 (Vinterterminen 2015, sommerterminen 2016 og augustterminen 2016).

2.1 Antallet af sager med mistanke om snyd

Undersøgelsen har vist, at der har været 118 tilfælde af snyd på i alt 63 skoler, dvs. 118 tilfælde, hvor skolen har vurderet, at en elev har snydt eller forsøgt at snyde ved en prøve. Sagerne fordeler sig med 19 sager vedrørende mundtlige prøver og 99 sager vedrørende skriftlige prøver.

Tabel 1 giver et mere detaljeret overblik over hvor mange sager om mistanke (formodning) om snyd, som skolerne har behandlet i skoleåret 2015/2016.

Det fremgår af tabellen under *Samlet*, i kolonnen *Antal skoler*, hhv. kolonnen *Antal sager*, at der ved lidt mere end hver anden skole (118 skoler ud af 221) har været en eller flere sager om snyd. I alt har der været 362 sager med mistanke (formodning) om snyd. De øvrige 103 skoler i undersøgelsen har oplyst, at der ikke har været konstateret tilfælde af snyd eller forsøg på snyd ved prøverne.

Som det fremgår af tallene i tabellen for hhv. *mundtlige prøver* og *skriftlige prøver*, har der har været betydeligt flere sager om snyd ved de skriftlige prøver end ved de mundtlige prøver (hhv. 302 og 60 sager).

Tabel 1 Sager om snyd i skoleåret 2015/2016 (N=221)

	Mundtlige prøver		Skriftlige prøver		Samlet	
	Antal skoler	Antal sager	Antal skoler	Antal sager	Antal skoler	Antal sager
Mistanker om snyd	33	60	107	302	118	362
Bortvisninger som følge af snyd	15	19	53	99	63	118
Højeste antal sager på en skole		12		24		24

Af de i alt 362 sager om snyd ved prøverne førte ca. en tredjedel (118/362) af sagerne til bortvisning fra den pågældende prøve. Af de 118 skoler, der havde mistanker om snyd, var det kun godt halvdelen (63/118), der vurderede, at der var tale om snyd, der skulle føre til bortvisning.

Det ses også, at der på landsplan ikke er nogen betydende forskel mellem mundtlige og skriftlige prøver med hensyn til hvilken andel, der fører til bortvisning (1/3).

Det fremgår af det underliggende materiale, at otte skoler hver har rapporteret om 10 eller flere sager med mistanker om snyd. Tilsammen repræsenterer disse skoler 108 sager. De øvrige 254 sager er således fordelt på de øvrige 110 skoler, der har rapporteret om mellem en og ni sager pr. skole. Materialet peger ikke på noget statistisk mønster i forholdet mellem sager om mistanker og hvilke sager, der fører til bortvisning.

2.2 Hvordan forsøges snydt?

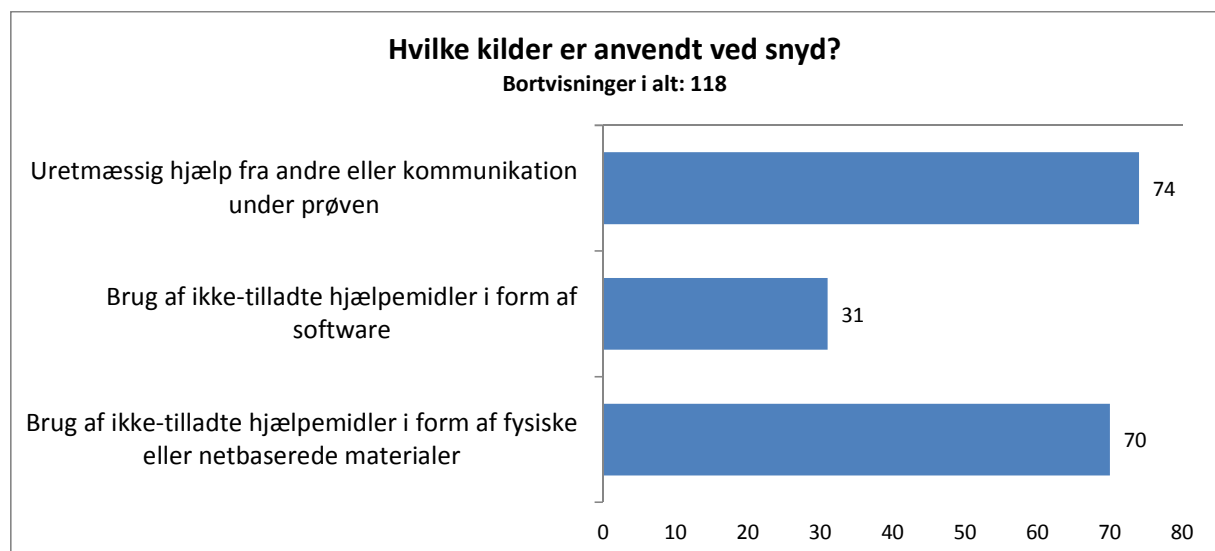
For at få indtryk af, hvordan snyd foregår, har vi bedt skolerne om – for de sager, som har ført til bortvisning – at oplyse, hvilke kilder eleverne har brugt til snyd, hhv. ad hvilke kanaler, eleverne har søgt at nå frem til disse kilder. Endelig har vi særskilt spurgt til, i hvilket omfang plagiering er indgået i begrundelsen for bortvisning.

Anvendte kilder ved snyd

Figur 1 nedenfor viser hvilke kilder, eleverne har anvendt eller søgt at anvende ved snyd. Hver elev kan have anvendt flere kilder, så det samlede antal kilder (175) er større end antallet af sager, der har ført til bortvisning (118).

Det ses af figuren, at hjælp fra andre eller kommunikation under prøven har været tilfældet i lidt over 60 % af sagerne (74/118). Brug af ikke tilladte hjælpemidler (fysiske eller fra nettet) er indgået i lige under 60 % af sagerne (70/118). Ikke tilladt software (fx oversættelsesprogrammer) har været brugt i ca. hver fjerde sag (31/118).

Figur 1 Kilder anvendt ved snyd

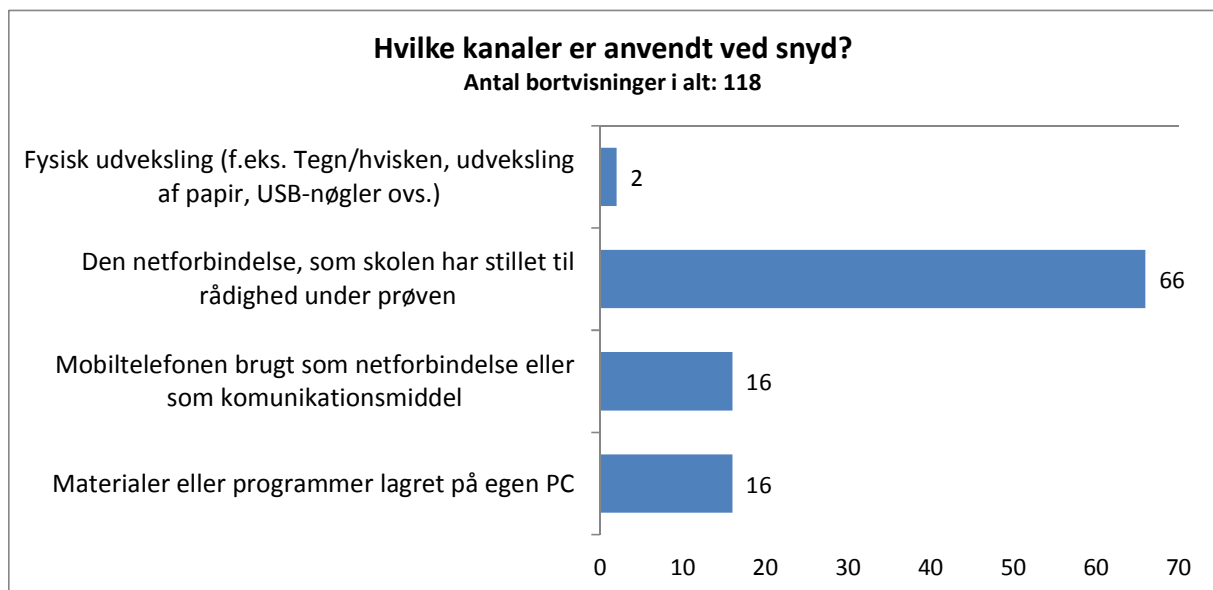

Nogle skoler har knyttet uddybende bemærkninger til besvarelsene, hovedsageligt angående plagiat. En skole har dog oplyst, at i et tilfælde har det ikke-tilladte hjælpemiddel haft form af formler, der var noteret på elevens arm.

Anvendte kanaler ved snyd

Figur 2 nedenfor viser, hvilke kanaler, der har været anvendt ved de forsøg på snyd, som har ført til bortvisning.

Figur 2 Kanaler anvendt ved snyd

Figuren viser, at der i mere end halvdelen af tilfældene (66/118) er tale om misbrug af den netforbindelse, som skolen har stillet til rådighed under prøven. Misbrug af mobiltelefonen eller af materialer på egen PC har hver været involveret i lidt under 14 % af sagerne. Fysisk udveksling mellem eksaminanderne er kun konstateret i to tilfælde.

Skolerne har knyttet en række uddybende kommentarer til besvarelsen. Således nævnes syv sager med deling af dokumenter i cloud og seks sager, hvor skolen vurderer, at eleven har anvendt andre net end det net, som skolen har stillet til rådighed under prøven. Et eksempel er tre tilfælde, hvor en elev har misbrugt en andens identitet til at komme på skolens netforbindelse.

Plagiat

Når eleven har skaffet sig adgang til en ikke-autoriseret kilde, er det ofte nærliggende at skrive af fra kilden. Vi har spurgt særskilt til omfanget af plagiat ved prøverne. I lidt under halvdelen af sagerne har de bortviste elever gjort sig skyldige i plagiat: I 54 bortvisningssager ved tilsammen 33 skoler har plagiat helt eller delvist udgjort begrundelsen for bortvisning, svarende til 45 % (54/118).

3 Tiltag mod snyd ved prøverne

Denne del af undersøgelsen handler om, hvilke tiltag mod snyd, som skolerne har anvendt ved sommerterminen 2016 og hvilke tiltag skolerne agter at anvende fremover, senest fra sommerterminen 2018.

3.1 Undersøgte tiltag

Spørgeskemaet var udformet med udgangspunkt i en række tiltag til at imødegå snyd ved eksamen, som Devoteam har identificeret i en tidligere undersøgelse².

De tiltag, der er spurgt til, fremgår af Tabel 2 nedenfor. Tiltagene er opdelt efter, om de anvendes forud for prøven, under prøven eller efter, at prøven er gennemført.

Tabel 2 Tiltag, som skolerne har kunnet tage i brug

Tiltag forud for prøven	Tiltag under prøven	Tiltag efter prøven
Skriftlig vejledning om imødegåelse af snyd til personale, der er involveret i prøveafvikling	Tilsyn i forberedelseslokalet under forberedelse til mundtlige prøver	Systematisk gennemgang af alle (eller tilfældigt udtrukne) aktivitetslogs
Skriftlig vejledning om eksamen omfattende snyd til elever/kursister	Krav til opsætning af elev-computere fx krav om deaktivering af cloud-tjenester, chat-tjenester, at browserhistorik ikke må slettes osv.	Gennemgang af aktivitetslogs baseret på formodning om snyd
Særlig kampagne eller fokuseret oplysning om snyd rettet mod elever/kursister	Forbud mod mobiltelefoner, smartwatches eller lign. enheder (udover den primære enhed som eleven bruger til at udfærdige besvarelsen)	Skolens systematiske gennemgang af resultater fra Plagiatkontrol
Faste procedurer ved eksamen over for elever, der har snydt i undervisningen (fx skærpet tilsyn under eksamen)	Filtrering af nettrafik fra prøvelokalet	Sammenligning af årskarakterer og prøvekarakterer
	Logning af nettrafik fra prøvelokalet	Inddragelse af faglærere i vurdering af mistanke
	Blokering af adgang til andre af skolens netværk (fx med password)	Inddragelse af it-medarbejder i vurdering
	Begrænsning af elev-computeres adgang til egne data, nettet eller andet (Secure Browser, fx Respondus, FLOWlock)	Undersøgelse af indhold på elevens computer ved mistanke
	Monitorering af aktiviteten på hver elevs computer (fx med ExamMonitor)	
	Stille computer til rådighed for alle elever (evt. særligt sikret)	
	Scanning eller pejling efter uautoriserede trådløse forbindelser	
	Undersøgelse af indhold på elevens computer ved mistanke om snyd	

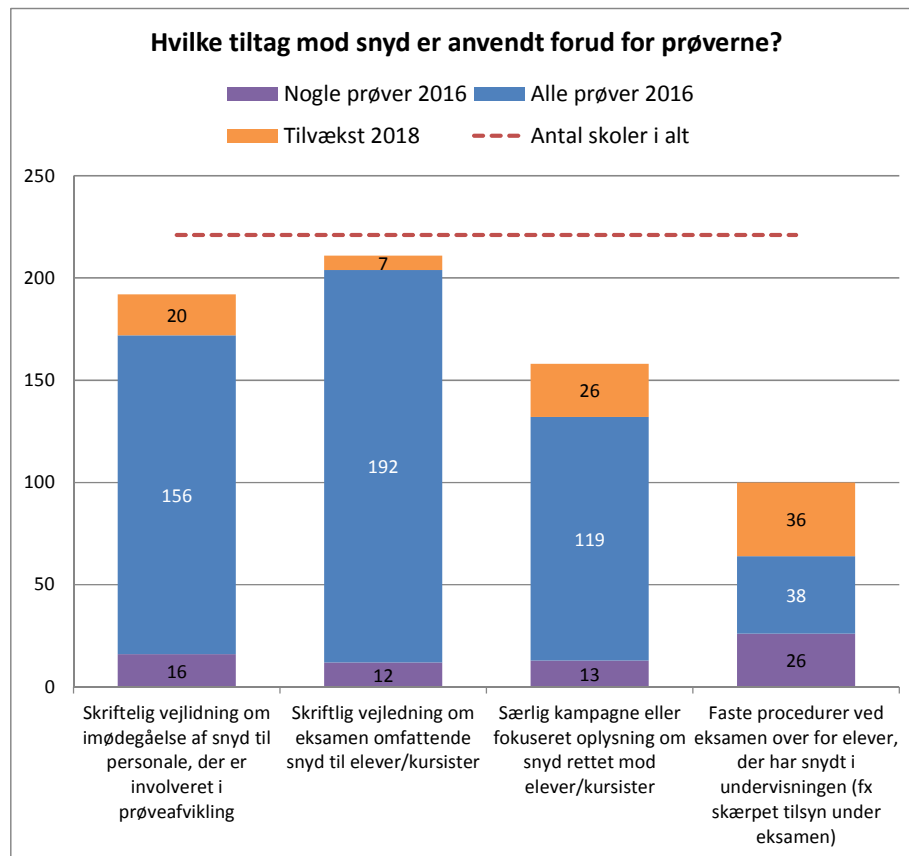
² <http://uvm.dk/~UVMDK/Content/News/Udd/Gym/2016/Sep/160929Mulighederforatbegrænsesnydkortlagt>

Skolerne er blevet spurgt, om de har anvendt det enkelte tiltag ved *nogle prøver* i sommerterminen 2016 eller *ved alle prøver*³. Skolerne er også blevet spurgt, om de agter at anvende de pågældende tiltag i fremtiden (nærmere betegnet senest ved sommerterminen 2018)⁴. Denne forventede tilvækst af skoler, der vil anvende et givet tiltag, omtales nedenfor i kort form i teksten, som fx "+7".

I de følgende afsnit ses på resultaterne for alle 221 skoler, der har deltaget i undersøgelsen.

3.2 Tiltag forud for prøven

Figur 3 Tiltag mod snyd, anvendt forud for prøverne

³ Nogle skoler har ud for et eller flere tiltag angivet, at de både har anvendt dem "ved nogle prøver" og "ved alle prøver". Stikprøvevis kontakt til respondenterne med denne svarkombination har vist, at der formentlig er tale om fejl, som kun kunne rettes op ved et fornyet spørgeskema. Disse svar er behandlet som "ved nogle prøver".

⁴ En række skoler har undladt at markere, at de også i 2018 vil anvende de tiltag, som de har anvendt ved sommereksamen 2016. En stikprøvevis opfølgning har vist, at vi kan tillade os at antage, at alle aktuelt anvendte tiltag forventes videreført.

Figur 3 viser resultaterne for tiltag *forud for prøverne*. Det ses, at de fleste skoler (omkring 200) har *skriftlige vejledninger om snyd til eleverne*. Yderligere forventer et mindre antal skoler at indføre sådanne vejledninger senest med henblik på sommerterminen 2018.

Lidt færre skoler (omkring 175) har *skriftlig vejledning om snyd til det personale, som er involveret i prøveafviklingen*. I 2018 forventer næsten 200 skoler at have sådanne vejledninger.

132 skoler benytter sig af *særlige kampagner eller fokuseret oplysning* rettet mod snyd. Yderligere 26 forventer at indføre noget lignende inden sommer 2018.

Ca. 29 % af skolerne har *faste procedurer over for elever*, der har snydt i undervisningen. I 2018 forventer ca. 45 % at have sådanne procedurer.

For disse tiltag forud for prøverne ses, at det er en meget lille andel, der har angivet, at de kun anvender tiltaget ved *nogle af prøverne*, hvilket måske følger af tiltagenes generelle karakter.

Nogle skoler har knyttet kommentarer til besvarelsener, der uddyber fremgangsmåderne, fx med hensyn til form, indhold og præsentation af vejledning til eleverne. Se bilaget, Tabel 3.

3.3 Tiltag under prøven

Figur 4 nedenfor viser, hvilke tiltag skolerne anvender *under prøven*.

Det ses straks, at næsten alle skoler har et *forbud mod mobiltelefoner o.l. udstyr* under prøverne.

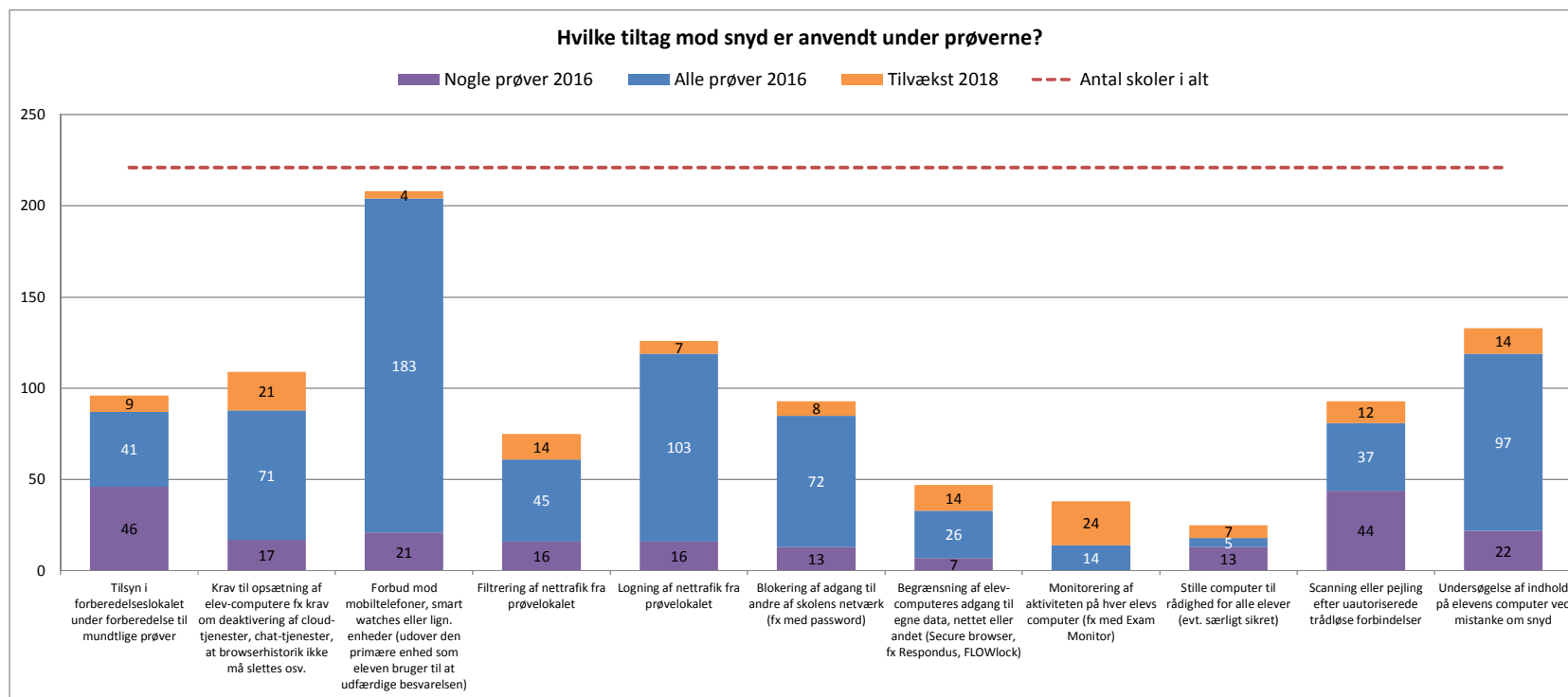
Det mindst udbredte tiltag er på den anden side at *stille en computer til rådighed* for alle elever under prøven. Det angiver 17 skoler, at de anvender (med en forventet tilvækst på 7). Computer stilles dog kun til rådighed ved *nogle prøver* på fem af skolerne. Der kan være tale om, at en computer kun stilles til rådighed i forberedelsestiden til mundtlig prøve).

87 skoler (+9) angiver, at de har ført *tilsyn i forberedelseslokalet* under forberedelse til mundtlig eksamen.

Blandt tiltag rettet mod nettrafikken fra prøvelokalet er *logging af nettrafikken* det mest udbredte tiltag. Det anvendes af 119 skoler (+7) medens 61 skoler (+14) benytter sig af *filtrering*. 80 skoler (+8) anvender *blokering af adgangen til andre end skolens netværk*. *Scanning eller pejling* efter uautoriserede trådløse forbindelser er lidt mere udbredt (81 skoler+12) end *blokering*.

88 skoler (+21) stiller *krav til opsætningen af elevernes computer*, fx om deaktivering af cloud-tjeneste, chat-tjenester og fastholdelse af browserhistorik. 33 skoler (+14) angiver, at de benytter sig af *begrænsninger på computerens adgang til data*, nettet eller andet, fx med en lock down-browser. 14 skoler oplyser at de har anvendt *monitorering* af aktiviteten på elevens computer, fx med Exam Monitor. Denne løsning tegner til at få den største tilvækst frem til sommerterminen 2018, nemlig med 24 skoler.

Figur 4 Tiltag mod snyd, anvendt under prøverne

devoteam

HERBERT NATHAN & CO
ERP Strategies

Undersøgelse af elevens computer ved mistanke om snyd, er blandt de mest anvendte tiltag, og anvendes af lige så mange skoler (119+14), som der er skoler, der logger nettrafikken. Cirka en sjettedel af de skoler, der undersøger elevens computer, gør det dog kun ved *nogle prøver*.

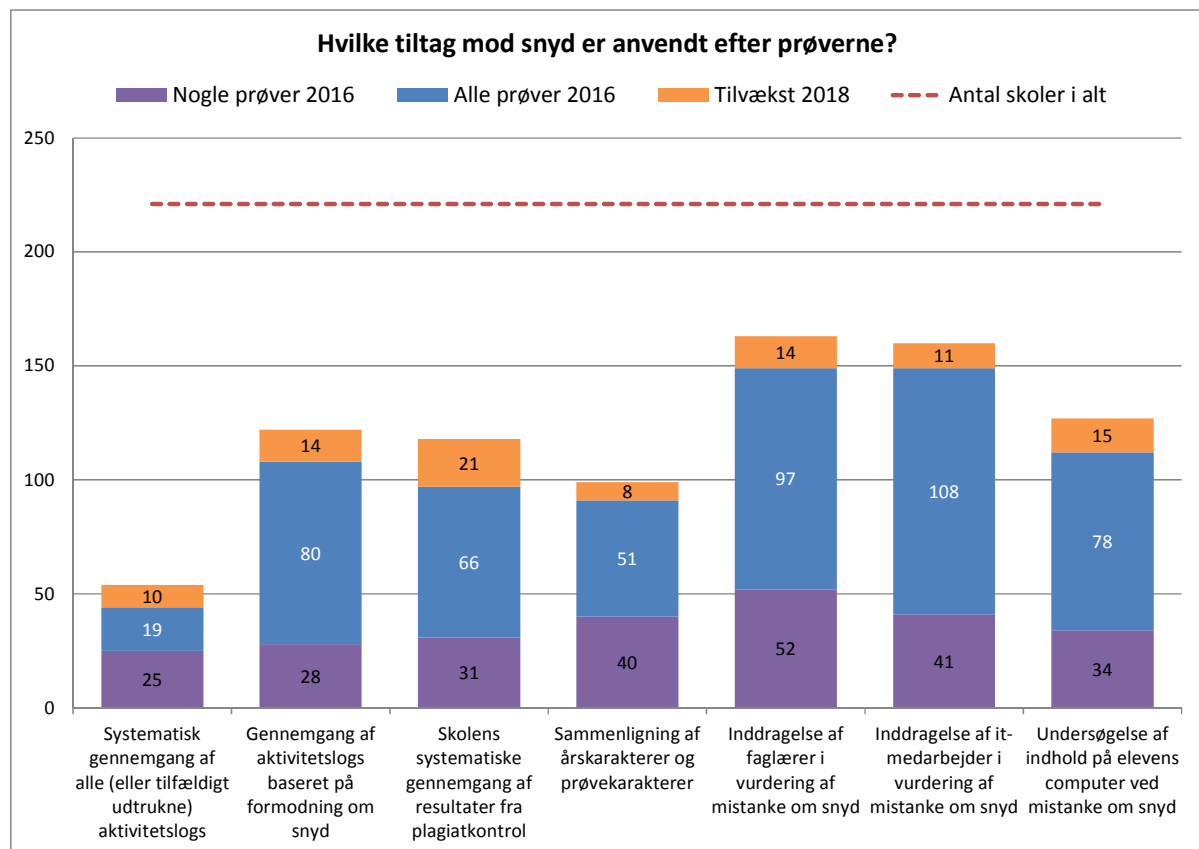
Skolerne har i øvrigt stort set alle oplyst, at de tiltag, som de anvender, anvender de for *alle prøver*. Der er dog to undtagelser udover de allerede nævnte. For så vidt angår *tilsyn i forberedelseslokalet* og *scanning eller pejling*, angiver halvdelen af de pågældende skoler, at de kun anvender disse tiltag ved *nogle prøver*.

Skolerne har også her knyttet en række kommentarer til besvarelsenerne, der uddyber fremgangsmåderne, fx med hensyn til form og indhold af tiltagene. Flere skoler peger samtidig på, at adfærden under prøven bedst påvirkes ved tidlig påvirkning i undervisningen. Se bilaget, Tabel 4.

3.4 Tiltag efter prøven

Som det er fremgået af Tabel 2, har vi spurgt til, i hvilket omfang skolerne har anvendt syv forskellige tiltag efter prøveafholdelsen. Resultatet fremgår af Figur 5.

Figur 5 Tiltag mod snyd, anvendt efter prøverne

Det ses af figuren, at der i langt højere grad end tilfældet med initiativerne forud for og under prøven, er variation mellem skolerne med hensyn til, om de anvender de enkelte

tiltag ved *alle prøver* eller ved *nogle prøver*. Det kan dog skyldes, at disse tiltag i deres natur er noget man kan vælge at anvende efter omstændighederne, herunder om der foreligger konkrete mistanker.

I modsætning til tiltag under prøven, er der ikke her et enkelt tiltag efter prøven, der anvendes af stort set alle. To tredjedele af skolerne oplyser dog, at de anvender *inddragelse af faglærere, hhv. inddragelse af it-medarbejdere* ved vurdering af mistanker om snyd (149+14 og 149+11).

Lidt over halvdelen af skolerne oplyser, at de anvender *undersøgelse af en mistænkt elevs computer* efter prøven (112+15). Stort set samme antal, anvender samme tiltag ved mistanke om snyd under prøven (jf. Figur 4).

I modsætning her til anvendes *systematisk gennemgang* af alle eller tilfældigt udtrukne aktivitetslogs kun af ca. en femtedel af skolerne (44+10). Dette skal dog ses i lyset af, at næsten halvdelen af skolerne *gennemgår aktivitetslogs ved mistanke* (108+14).

Lidt færre af skolerne foretager en *systematisk gennemgang af resultater fra plagiatkontrol* (97+21), hhv. *sammenligner årskaraktorer og prøvekaraktorer* (91+8).

Enkelte skoler har knyttet en kommentar til besvarelsene, der uddyber deres fremgangsmåde. Se bilaget, Tabel 5

3.5 Omfanget af tiltag pr. skole

Gennemgangen i afsnit 3.1 til 3.4 ovenfor viser, at hvert af de forskellige undersøgte tiltag rundt regnet anvendes af mellem en tredjedel og to tredjedele af skolerne.

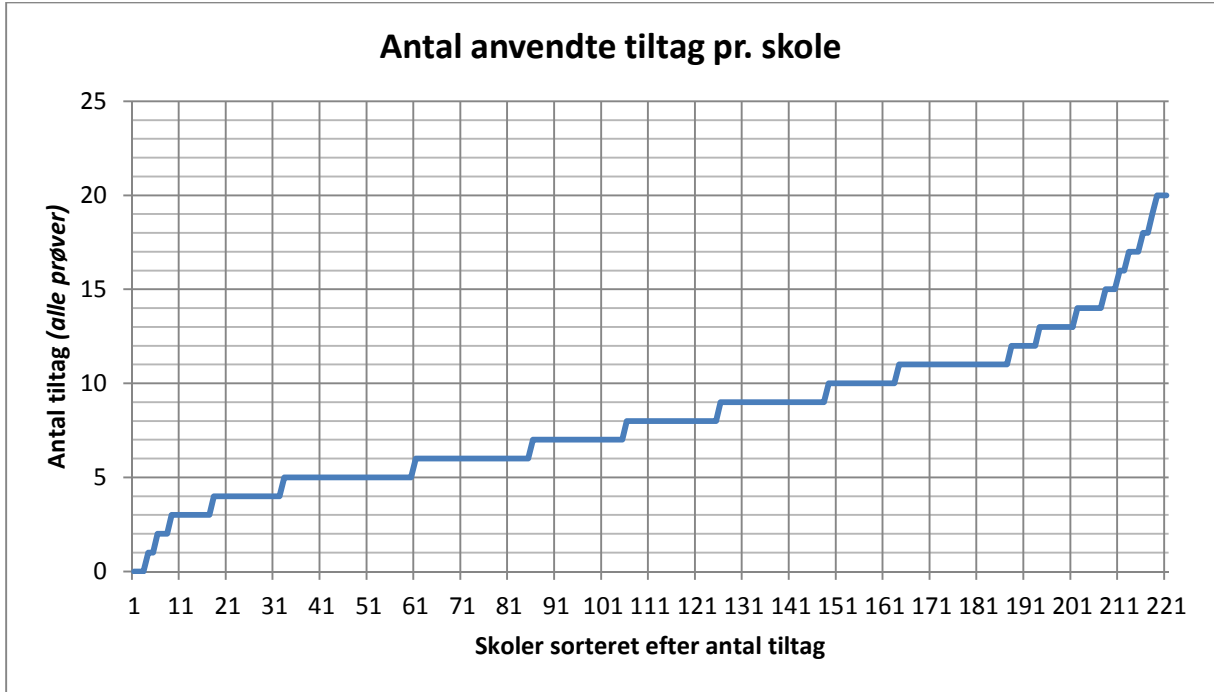
Det betyder omvendt, at mellem en tredjedel og to tredjedele af skolerne ikke anvender et givent tiltag. Det er derfor interessant at se på, hvilken samlet portefølje af tiltag, den enkelte skole anvender.

I Figur 6 har vi således set nærmere på, hvor mange tiltag hver skole har anvendt ved *alle prøver*. Skolerne er i figuren sorteret fra venstre mod højre alt efter hvor mange tiltag, de har anvendt. Antal tiltag vises op ad akse. Nederst til venstre ses således, at enkelte skoler (3) ikke har anvendt noget tiltag. Øverst til højre ses, at enkelte skoler (også 3) har anvendt 20 af de 22 tiltag.

Grafen viser i øvrigt, at 60 skoler (ca. 27 %) har anvendt fem eller færre tiltag. Heraf følger, at de øvrige skoler (161, ca. 73 %) har anvendt seks eller flere tiltag. Af grafens højre ende fremgår, at 33 (221-188, 15 %) af skolerne anvender 11 eller flere af de undersøgte tiltag. Heraf følger, at lidt over halvdelen (58 %) af skolerne anvender mellem 6 og 10 tiltag.

Sammensætningen af skolernes portefølje af tiltag illustreres yderligere i Figur 7 og Figur 8 nedenfor. Skolerne er i figurene ordnet fra venstre mod højre efter stigende antal tiltag, anvendt ved *alle prøver*.

Figur 6 Antal tiltag pr. skole (ved alle prøver)

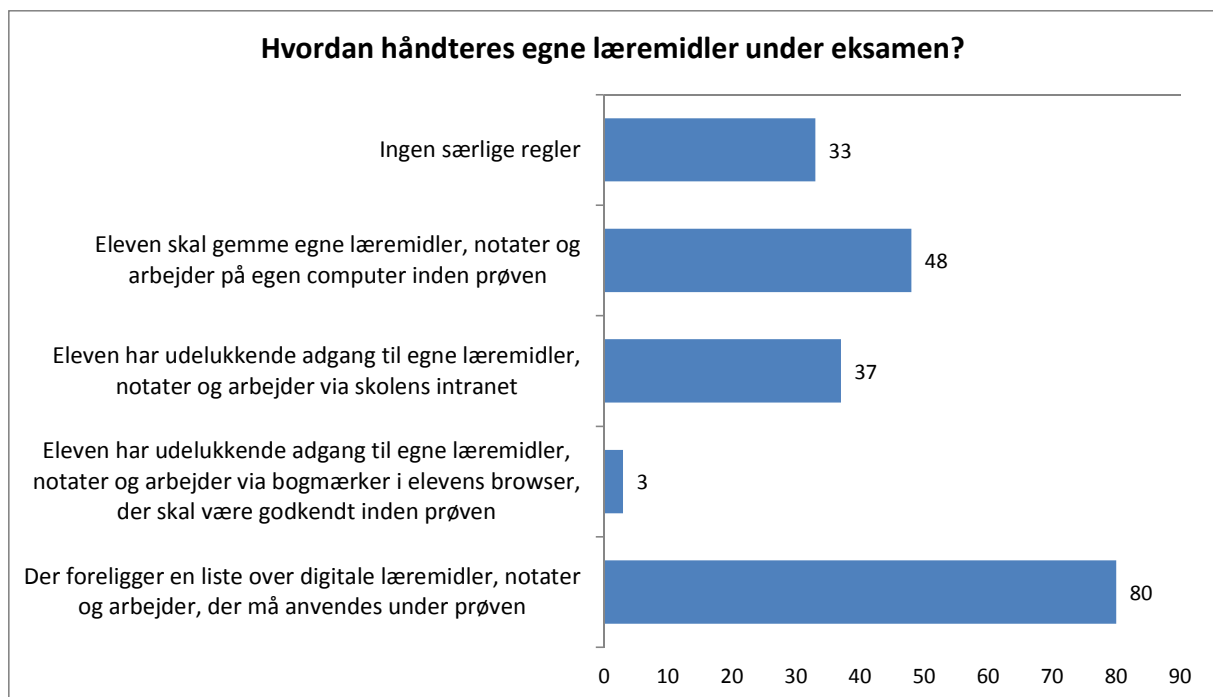

4 Håndtering af elevernes egne læremidler

Ifølge § 15, stk. 2, i eksamensbekendtgørelsen kan skolerne give elever adgang til under prøver, der er underlagt tilsyn, at tilgå internettet for så vidt angår egne læremidler, egne notater og egne arbejder i det omfang hjælpemidlerne er tilladt ved den konkrete prøve. Vi har spurgt skolerne, hvordan de håndterer at give denne adgang i forhold til snyd. Resultaterne vises i Figur 9.

Figur 9 Håndtering af egne læremidler under eksamen

Ikke alle skoler fandt en dækkende beskrivelse af deres praksis i de fem valgmuligheder, der var opstillet. Det har givet anledning til, at 20 skoler har anført en række forskellige kommentarer til spørgsmålet. Disse kommentarer kvalificerer statistikken i figuren ovenfor, og gengives derfor i Tabel 6 i bilaget.

Det ses af Figur 9, at 80 skoler angiver, at der foreligger en liste over godkendte materialer m.m.

48 skoler angiver, at eleven skal sørge for at medbringe de relevante materialer på egen computer. Hertil kommer 3 skoler, der i kommentarerne angiver, at eleverne skal medbringe materialet på USB.

Spørgsmålet om, hvorvidt eleverne udelukkende har adgang til materialerne via skolens intranet er nok det, som har givet anledning til flest overvejelser hos respondenterne, og til flere af kommentarerne. Figuren viser dog, at 37 af skolerne har svaret, at eleven udelukkende har adgang til egne læremidler via skolens intranet.

Tre skoler har anført, at de kræver, at elevens egne læremidler er oprettet som bogmærker i elevens browser. En anden skole har dog anført som kommentar, at "denne løsning er urealistisk" (Se **Tabel 6** i bilaget).

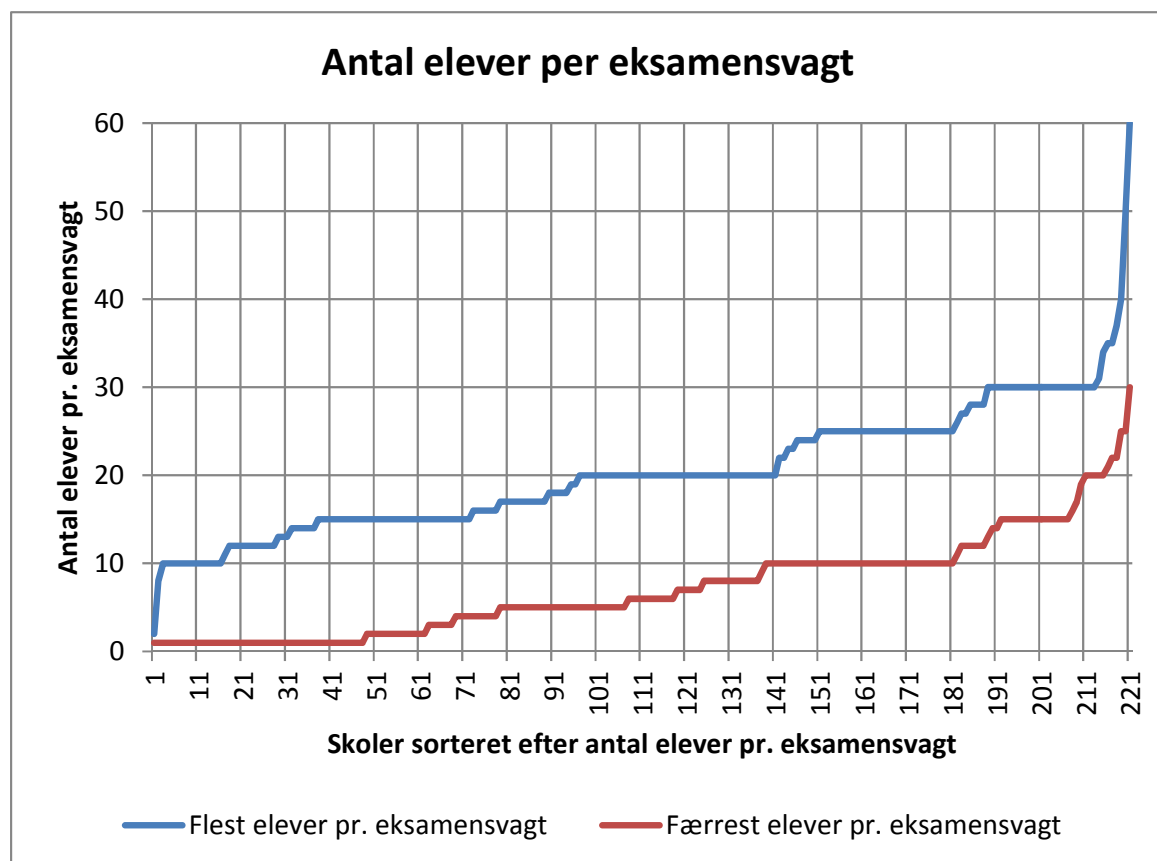
5 Tilsynet ved prøverne

Et vigtigt element i bestræbelserne på at imødegå snyd ved eksamen, er det tilsyn som eksamensvagter fører under eksamen. Vi har derfor spurgt til omfanget af tilsyn ved prøverne i sommerterminen 2016, og til de kompetencer, skolerne tilstræber repræsenteret i tilsynet.

5.1 Elever pr. eksamensvagt

For at belyse omfanget af tilsynet under de skriftlige prøver, er skolerne blevet bedt om at oplyse antal elever pr. eksamensvagt ved den prøve i sommerterminen 2016 med færrest elever pr. eksamensvagt, hhv. ved den prøve med flest elever pr. eksamensvagt. Resultatet vises i Figur 10.

Figur 10 Antal elever per eksamensvagt

Den røde kurve (nederst) viser fordelingen af svar vedrørende færrest elever pr. eksamensvagt. Besvarelserne/skolerne er sorteret i stigende orden efter oplysningen om *færrest antal elever pr. eksamensvagt*.

Det ses, at ca. 75 skoler har oplyst, at det mindste antal elever pr. eksamensvagt har været 1, 2, 3 eller 4. En stikprøvevis opfølgning har afdækket, at der er tale om prøver i små fag på små skoler eller om prøver for elever med særlige behov.

Det ses også, at omkring 30 skoler har angivet, at det laveste antal elever pr. eksamensvagt har været 15 eller flere. Det mest almindelige mindstetal har været 10 elever pr. eksamensvagt, fulgt af 5 elever pr. eksamensvagt (bortset fra situationerne med 1 elev pr. eksamensvagt).

Den blå kurve (øverst) illustrerer på samme måde skolernes angivelse af det højeste antal elever pr. eksamensvagt ved en prøve. Bemærk, at skolerne på denne kurve nu er sorteret i rækkefølge efter *flest elever pr. eksamensvagt*.

Det ses, at enkelte skoler også har angivet meget få (to eller otte) elever som det højeste antal elever pr. eksamensvagt. Der er tale om meget små og nye skoler.

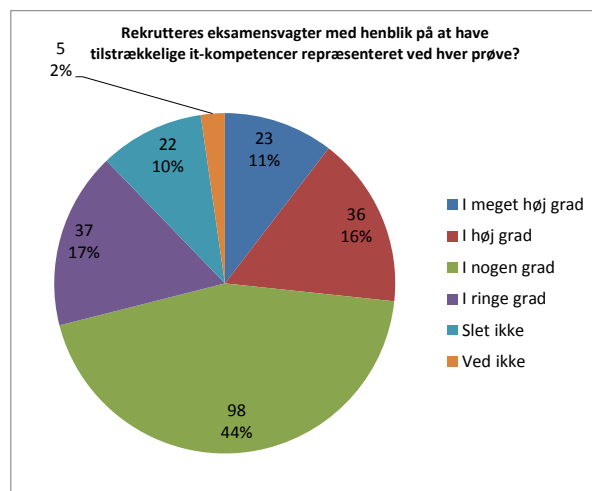
Ellers ses, at omkring 30 skoler har oplyst, at de har haft prøver med mere end 30 elever, op til 60 elever pr. eksamensvagt. Hovedparten af skolerne ligger mellem 15 og 30 elever som det højeste antal elever pr. eksamensvagt.

5.2 Tilsynets kompetencer

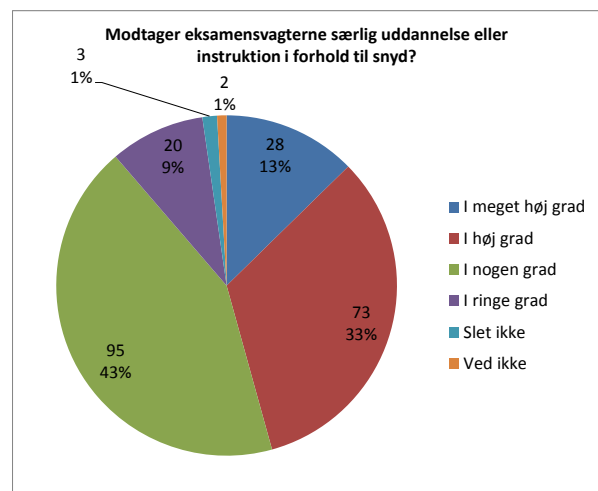
Nedenstående Figur 11 viser i hvilket omfang skolerne ved rekruttering af eksamenstilsyn lægger vægt på at sammensætte et tilsynshold med tilstrækkelige it-kompetencer. Det ses, at 44 % af skolerne lægger vægt herpå i nogen grad, mens 27 % kun vægter det i ringe grad eller slet ikke. Her over for står, at 27 % af skolerne vægter den it-mæssige kompetence i høj eller meget høj grad.

Af Figur 12 ses det, at 46 % af skolerne i høj eller meget høj grad tilbyder tilsynet uddannelse eller instruktion i forhold til snyd. Andre 43 % tilbyder uddannelse i nogen grad. 21 % tilbyder kun uddannelse i ringe grad eller slet ikke.

Figur 11 Rekruttering med særligt hensyn til It-kompetencer

Figur 12 Særlig uddannelse eller instruktion mht. snyd

(Se også kommentarerne om tilsynet i Tabel 3, Tabel 4 og Tabel 5 i bilaget.)

6 Effektivurdering af forskellige tiltag

Undersøgelsen har ikke haft til sigte at afdække det reelle omfang af snyd ved eksamen. Vi ved ikke, hvor meget, der er forsøgt snydt. Vi ved kun, hvor meget, der er blevet opdaget, jf. Tabel 1. Allerede derfor kan undersøgelsen heller ikke sige noget om, hvorvidt alle eller bare nogle af de undersøgte tiltag til imødegåelse af snyd virkelig har en effekt i forhold til omfanget af snyd eller om størrelsen af en sådan effekt.

For at få et indtryk af, hvordan skolerne opfatter effekten af de forskellige tiltag, har vi i denne spørgeskemaundersøgelse bedt skolerne vurdere effekten af deres egen indsats, og om at vurdere den forventelige effekt af forskellige muligheder for centrale initiativer.

6.1 Skolernes vurdering af egne tiltag

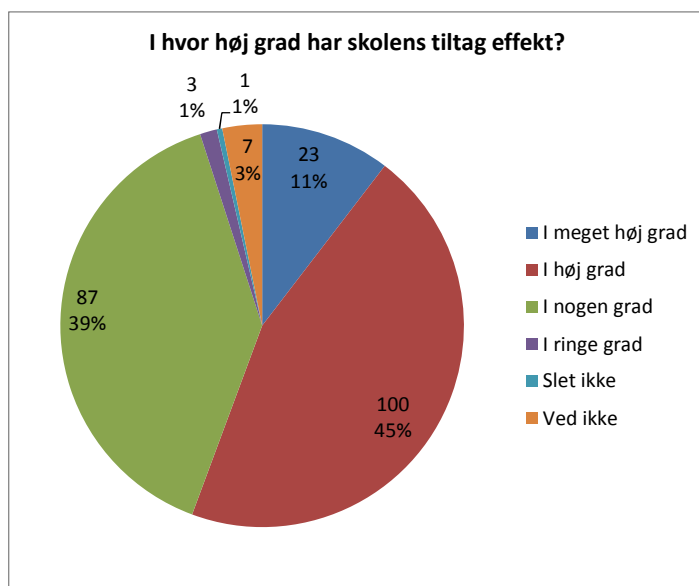
Vi har således først bedt skolerne om at vurdere, i hvilken grad de tiltag, som de bruger eller forventer at bruge senest i 2018, har en effekt mht. at reducere snyd. Resultatet fremgår af Figur 13.

Det ses, at over halvdelen (56 %) af skolerne vurderer, at tiltagene har en god effekt, dvs. i høj eller meget høj grad har en effekt med hensyn til at reducere snyd. Heraf mener endda de 11 %, at effekten er meget høj.

39 % af skolerne mener, at deres tiltag mod snyd i nogen grad har en effekt.

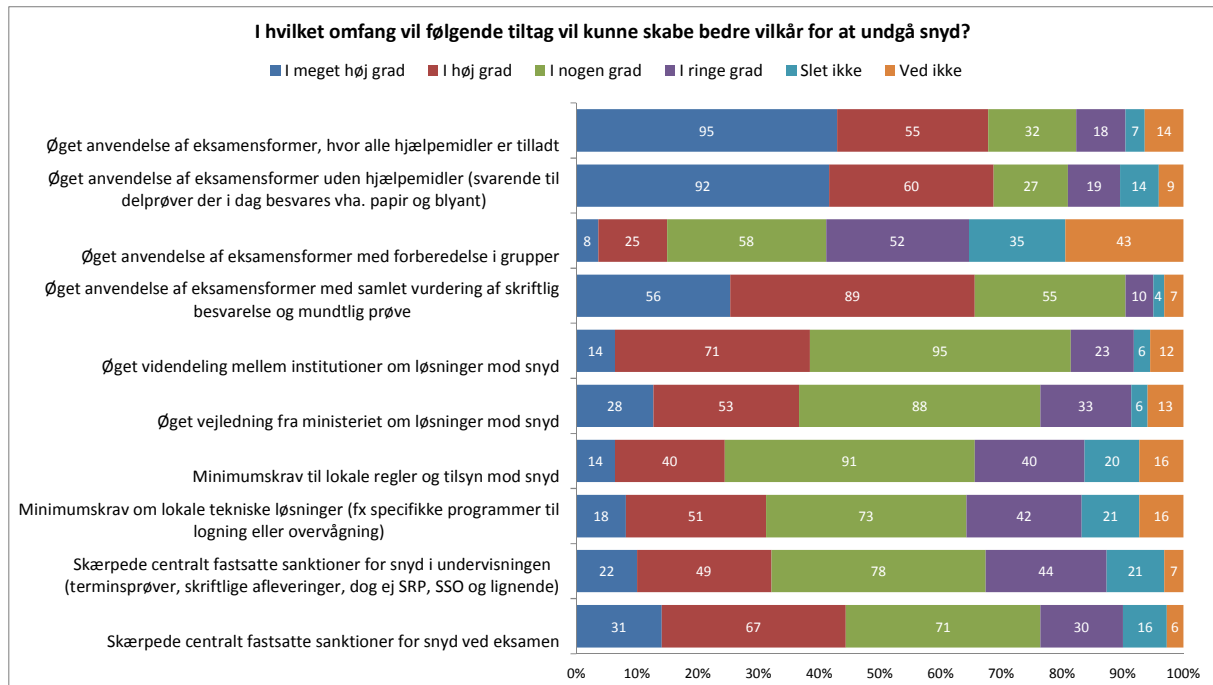
7 % mener ikke at kunne udtale sig, mens 2 % mener, at der kun er en effekt i ringe grad eller slet ikke.

Figur 13 Skolernes vurdering af effekten af egne tiltag

6.2 Forslag til nye tiltag

Skolerne er også blevet bedt om at vurdere i hvilket omfang ti mulige, kommende tiltag vil kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd. Spørgsmålene og skolernes vurdering fremgår af Figur 14.

Figur 14 Skolernes vurdering af mulige, kommende tiltag

De øverste fire forslag handler om ændrede eksamensformer.

Der ses at være en positiv vurdering (ca. 180 skoler) af forslaget om *øget anvendelse af eksamensformer, hvor alle hjælpemidler er tilladt*, og af forslaget om *øget anvendelse af eksamensformer uden hjælpemidler (svarende til delprøver der i dag besvares vha. papir og blyant)*. Det er endda således, at over 90 af skolerne vurderer, at forslagene i meget høj grad vil skabe bedre vilkår for at undgå snyd.

Forslaget om *øget anvendelse af eksamensformer med samlet vurdering af skriftlig besvarelse og mundtlig prøve* får en endnu mere positiv modtagelse. 200 af skolerne vurderer, at forslaget i nogen grad, i høj grad eller i meget høj grad vil kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd. Kun 14 skoler mener, at dette ikke vil være tilfældet.

Skolerne er mindre positive over for forslaget om *øget anvendelse af eksamensformer med forberedelse i grupper*. 91 skoler svarer, at forslaget i nogen grad, i høj grad eller i meget høj grad vil kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd, mens 85 skoler svarer, at forslaget i ringe grad eller slet ikke vil kunne skabe bedre vilkår. Dette forslag har også den største gruppe af skoler, der svarer ved ikke.

Den øvrige spørgsmål handler mere specifikt om imødegåelse af snyd ved prøverne.

Forslagene om *øget videndeling mellem institutionerne* og om *øget vejledning fra ministeriet om løsninger mod snyd* får en relativt positiv modtagelse. Hhv. 180 og 169 af skolerne vurderer, at forslagene i nogen grad, i høj grad eller i meget høj grad vil have en effekt mhp. at undgå snyd. Af disse mener ca. halvdelen dog, at der kun kan forventes en virkning i nogen grad.

Forslaget om *skærpede centralt fastsatte sanktioner for snyd ved eksamen* får også en positiv vurdering, idet 169 skoler vurderer, at det i meget høj grad (31 skoler), i høj grad eller i nogen grad vil kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd. Det nært beslægtede forslag om *skærpede centralt fastsatte sanktioner for snyd i undervisningen (terminsprøver, skriftlige afleveringer, dog ej SRP, SSO og lignende)*, får en lidt mindre positiv vurdering, derved at kun 149 skoler vurderer, at det i nogen grad, i høj eller meget høj grad vil kunne have en effekt.

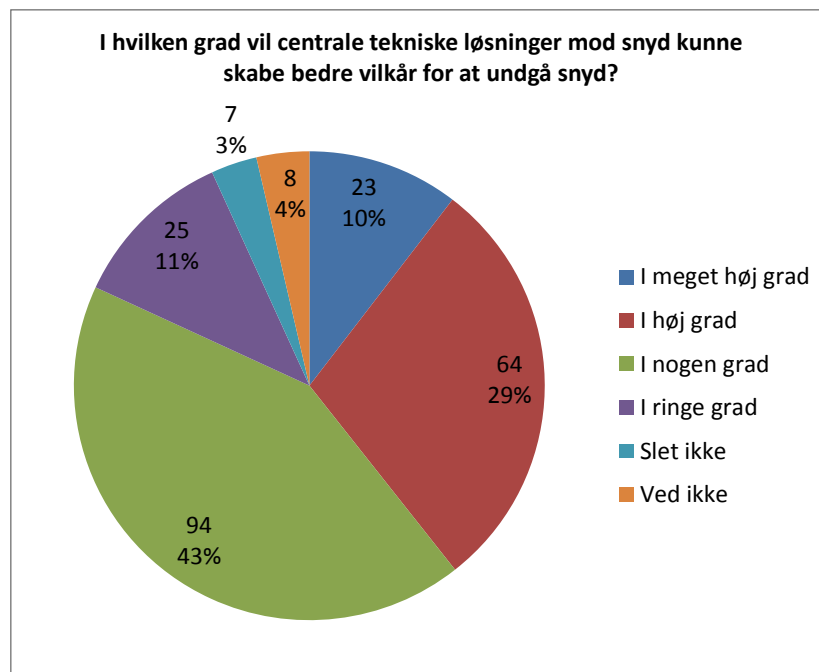
De to forslag om minimumskrav, til hhv. *lokale regler og tilsyn*, og *lokale tekniske løsninger* vurderes en anelse mindre positivt, idet hhv. 145 og 142 skoler mener, at det i nogen grad, i høj grad eller meget høj grad vil kunne have effekt.

Forslaget om *minimumskrav til lokale tekniske løsninger* er dog samtidigt det forslag, der af flest skoler (63) vurderes til i ringe grad eller slet ikke at have en effekt (kun overgået af forslaget om *øget anvendelse af eksamener med forberedelse i grupper*).

Sammenfattende kan man konstatere, at en overvejende del af skolerne vurderer alle forslagene positivt, med undtagelse af forslaget om øget anvendelse af eksamener med forberedelse i grupper.

Afslutningsvis er skolerne blevet bedt om at svare på, i hvilket omfang skolen vurderer, at centrale, tekniske løsninger vil kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd. Besvarelsene fremgår af Figur 15.

Figur 15
Skolernes vurdering af mulige centrale, tekniske løsninger

Det ses af figuren, at hhv. 29 % og 10 % af skolerne vurderer, at centrale, tekniske løsninger i høj eller meget høj grad vil kunne skabe bedre vilkår for at undgå snyd. Heroverfor står, at 14 % af skolerne vurderer, at centrale tekniske løsninger kun i ringe grad eller slet ikke vil give bedre vilkår. Størstedelen af skolerne (43 %) mener dog, at sådanne løsninger i nogen grad vil give bedre vilkår.

Ved besvarelsen af spørgsmålene om mulige, kommende tiltag, har skolerne tilføjet en række kommentarer og forslag, som er opsamlet i Tabel 7 i bilaget.

7 Bilag – Skolernes bemærkninger

I dette bilag vises de bemærkninger, som skolerne har anført i tilknytning til deres besvarelser. Rækkefølge og nummerering er tilfældig.

7.1 Skolernes bemærkninger til specifikke spørgsmål

Tabel 3 Skolernes bemærkninger til anvendelse af tiltag forud for prøven (Afsnit 3.2)

1.	Mundtlig information til alle elever om hvad der er snyd og hvilke konsekvenser det vil få Uddannet tilsynsførende så der opnås højere kendskab til de kanaler eleven kunne forestille sig at snyde vha.
2.	Vi har købt og anvendt EXAM-monitor af Syddansk Universitet.
3.	Gode studie-ordensregler. Solid mundtlig eksamensvejledning. Solid mundtlig vejledning af dygtige eksamensvagter
4.	Eleverne opdrages i undervisning og orienteres af rektor før eksamen
5.	Altid plagiatkontrol ved skriftlige prøver.
6.	Elever og vagter får henholdsvis en grundig eksamensbelæring og orientering.
7.	Mundtlig information til vagter om særligt iagttagelse under prøven og procedure ved mistanke
8.	IT-tekniske løsninger
9.	Vi arbejder målrettet med fokus på ønsket adfærd, hvilket indeholder læring i forhold til at opnå bedre resultater.
10.	Mundtlig instruktion af eksamensvagter om at holde ekstra godt øje med elevadfærd og skærme.
11.	IT-center Fyn er ved at undersøge muligheden for at installere et program der tager skærbillede hvert 30. sekund. Exam monitor.
12.	Mundtlig information til personale om imødegåelse af snyd samt referat fra lærermøde
13.	Stikprøver browserhistorik
14.	Alle elever orienteres om reglerne ved en mundtlig eksamensorientering
15.	Mundtlig info til eleverne dækker også info om hvad der er tilladt og hvad der ikke er tilladt i forbindelse med eksamen. Herunder hvad konsekvensen ved snyd er.
16.	Hvis muligt vil vi bruge Exam Monitor til gennemførelse af sommertermin 2016.
17.	Der har været flere terminsprøver forud for eksamen
18.	Mobiltelefoner skal enten afleveres på kontoret eller ligge synlige og slukkede på bordet. Det trådløse elevnet har været slukket i eksamensperioden.
19.	Vi har formøder før hver skriftlig eksamen, hvor vores ledende eksamensvagt informerer om, hvad alle eksamensvagter skal være særligt opmærksomme på, fx at observere skærmaktivitet etc. Vi har et særligt fag kaldet faglig formidling og en del af faget er at undervise eleverne i forskel på citat og plagiat - det ser vi også som forebyggelse af snyd.
20.	Elektronisk overvågning forsøges indført ved nogle af prøverne sommer 2017
21.	Mundtlig vejledning til eksamensvagter - professionelle eksamensvagter
22.	Information omkring regler for eksamen til alle tilsyn, så opmærksomheden hos eleverne er skærpet omkring dette.
23.	IT-kyndige vagter til stede ved alle skriftlige prøver - vagter som også har stort kendskab til anvendelse af sociale medier
24.	Orientering i klasserne inden eksamen
25.	Kursister hvor der fx. har været snyd ifm SSO - her er de udtaget til stikprøvekontrol ifm skriftlig eksamen
26.	Skærpet opmærksomhed og sanktionering ved terminsprøver
27.	Mundtlig vejledning

Tabel 4 Skolernes bemærkninger til anvendelse af tiltag under prøven (Afsnit 3.3)

28. Stikprøver ved alle eksamener
29. Der filtreres ikke ud fra lokaler, men efter brugernavn. Vi logger ikke selve trafikken, men derimod blot adgangen. Enheder og brugernavnes adgang til forskellige systemer krydsrefereres for at tjekke, at hver eksaminand kun benytter én enhed på det rigtige net.
30. Ved alle skriftlige eksamener: vagt går rundt med smartphone eller computer og tjekker, om der er trådløst netværk.
31. Vi har købt og anvendt EXAM-monitor af Syddansk Universitet.
32. Seriøst og dygtigt opsyn og god vejledning. Eksamenssnyd forebygges bedst ved det forebyggende arbejde i den almindelige undervisning
33. IT personale undersøger løbende under skriftlig eksamen for aktivitet på nettet
34. Vedrørende scanning/pejling: it-personalet går lejlighedsvis gennem lokalerne og pejler/scanner, men ikke systematisk
35. Digital dannelse => oplysning og løbende uddannelse/vejledning, så de forhåbentlig ikke falder for fristelsen. Så længe vi ikke kropsvisiterer alle elever før eksamen, så nytter alle mulige digitale tiltag ikke, mener vi.
36. Instruerede vagter
37. Eleverne har kun til en kopi af egne data - på USB
38. Tilsyn uden for lokalet og kontrol af hvad eleven medbringer i forberedelseslokalet.
39. Tjek for forbindelser til "snydetjenester" (opgavedatabaser)
40. Vi har vagter, der stikprøvevis kontrollerer for uretmæssig kommunikation
41. De tilsynsførende overvåger aktiviteterne på elevernes skærme
42. *Alle mobiler skal være slukkede - og vi skanner for trådløse enheder. * Vi laver stikprøver ved mdt. forberedelse til eksamen (eleverne er varslet om at dette kan forekomme). *Vi kan i særlige tilfælde bede vores ITS supportcenter om log mht nettrafik fra eksamensbegivenheder.
43. Krav til vagter om særlig overvågning af brug af IT/programmer/net
44. Det trådløse elevnet har været slukket i eksamensperioden.
45. Skærpet krav til tilsynene ved handelsgymnasiet
46. Tilsyn uden for forberedelseslokale under forberedelse til mundtlige prøver

Tabel 5 Skolernes bemærkninger til anvendelse af tiltag efter prøven (Afsnit 3.4)

47. Samtaler med elever ved formodning om snyd
48. SRO og SSO: alle opgaver køres gennem elektronisk plagiatkontrol.
49. Hvis der er mistanke om snyd så inddrager vi selvfølgelig den lærer der kender eleven og dermed kender elevens normale niveau. Hvis det er en konkret situation i eksamenslokalet inddrages IT-medarbejder. Hvis der er alvorlig mistanke om snyd kan IT-medarbejder også inddrages i forbindelse med samtaler med eleven, eventuelt i forbindelse med at elevens computer gennemgås sammen med eleven.
50. Hvis der opstår formodning om snyd, vil vi benytte den eller de af ovenstående 6 muligheder, der giver mening i det konkrete tilfælde.

Tabel 6 Udvalgte bemærkninger til håndtering af egne læremidler (Afsnit 4)

<i>Ingen særlige tekniske tiltag under eksamen (8)</i>	Det indskræpes kraftigt, hvad der forstås ved egne læremidler, og hvilken adgang hertil, som er lovlig.
	Mundtlig orientering om tilladte materialer.
	Tro og love erklæring.
	Eleverne er skriftligt og mundtligt instrueret i håndteringen og tolkningen af ovennævnte paragraf.
	Eleverne skriver under på en (af skolen selv fremstillet) erklæring om, at de vil overholde § 15, stk. 2.
	Elever er orienteret om de kun må bruge egne læremidler og materialer.
	Elever får besked om, at de udelukkende må tilgå materiale, de har anvendt i undervisningen
	Eleverne bliver gjort bekendt med, at de kun må bruge materiale, der er anvendt i undervisningen.
<i>Egen PC eller USB (3)</i>	Elevernes materialer ligger på USB. Kræver ikke netadgang.
	Ved forberedelse til mundtlig eksamen stiller gymnasiet en pc til rådighed og eleven skal medbringe sine materialer på USB.
	Usb
<i>Bogmærker (1)</i>	De har adgang med skolens WiFi til deres lærermidler. Alt andet kan ikke 100% håndteres og er derfor omsonst, da de jo ikke ved, hvad de får brug for ved skriftlig eksamen! "3 års pensum" som bogmærker?? Seriøst forslag? Undskyld, I kan sikkert mærke min irritation:). Det er det daglige arbejde ved snydesager, som har bedst effekt, tror jeg.
<i>Liste over godkendte læremidler (1)</i>	Hvert hold har en studieplan. I denne skal alle læremidler være listet. Eleven har altid adgang til egne noter og arbejder.
<i>Andet (7)</i>	Elever opfordres til at sørge for off-line adgang til ønsket materiale. Derudover er der adgang til en række godkendte sider, f.eks. intranettet og en lang række ordbøger.
	Elevernes læremidler, notater, arbejder består af i-bøger, egne elektroniske mapper, LMS Moodle etc. Det er elevens eget ansvar, at materialet er tilgængeligt under prøven.
	Skal ligge et af de steder, som de har adgang til.
	De må kun tilgå materiale, som de kan klikke sig frem til fra holdets rum i Office 365.
	Der lukkes op for specifikke internetsider, hvis disse er tilladte.
	Skolens eksamensserver med opgaver og ressourcerum er lukket; der er adgang til diverse ordbøger på et lukket eksamensnet.
Forskellig praksis på 10 afdelinger.	

Udvalgt og kategoriseret af Devoteam.

Tabel 7 Skolernes bemærkninger til forslag om mulige, kommende tiltag (Afsnit 6.2)

1.	En blanding af opgaver med og ud hjælpemidler. Og strammere krav til eksamensvagter om at gå til eleverne under eksamen.
2.	Spørgsmålene omkring minimumskrav er svære at svare på, da det så vil komme an på hvad minimumskravene ville være. Ved spørgsmålet vedr. skærpede centralt fastsatte sanktioner for snyd ved eksamen: De nuværende sanktioner er ok, men ikke alle skoler overholder dem.
3.	Det er jo i den almindelige undervisning at snyd skal forebygges. Generelt er der jo uendeligt få elever der snyder for at snyde på den store bane. De fleste der snyder gør det fordi de ikke magter opgaven. Faktisk kan man sige, at vores system i Danmark, hvor den tungeste del af en eksamen i de tre-årige gymnasiale uddannelser er standpunktskarakterer netop forebygger snyd. Den elev der har 4 i gennemsnit og som snyder sig til et 10-tal - bliver alligevel aldrig hjernekirurg. Men selvfølgelig skal man søge at forebygge snyd - og bedste metode ville være flere mundtlige eksamener, mere voksen-kontakt. Skriftlige eksamener der kræver selvstændighed fra eleven i forhold til anvendelse af brede faglige materialer åbner naturligvis op for mulighederne for at snyde. Det kan ikke være anderledes. Og hvis ikke så ender vi i rimeligt meningsløse test-systemer ala det vi ser andre steder i verden. Men dem er der kun i be-

grænset omfang læring i.
4. Opgaverne må stilles, så de både er genkendelige og unikke. Så længe man kan snyde med kommunikation med omverdenen, kan snyd ikke forhindres.
5. Pædagogisk indsats mod snyd løbende gennem de tre år. Overvej HVOROFRE eleverne snyder og indfør optagelsesprøver på attraktive videregående uddannelser, det vil ramme eleverne på FORMÅLET med snyderiet. Sikkert også billigere end udviklingen af nationale IT-systemer der alligevel ikke er skudsikre.
6. Forebyggelse: En daglig opmærksomhed i undervisningen omkring brug af software og netbaserede informationer mhp træning af eleverne i, hvad der er tilladt og hvad der er snyd, så eleven er 100 % sikker på, hvornår han/hun vælger at snyde i en eksamenssituation.
7. Fast plagiatkontrol i alle skriftlige fag
8. Hvis UVM købte en sikker teknisk løsning til alle skoler, ville det hjælpe.
9. Det er selvfølgelig godt, hvis det står klart hvornår noget er snyd, så man undgår diskussioner om "dårlig omgang med kilder". fx.
10. Central løsning eksempelvis via netprøver.
11. Et fælles plagiat-system udviklet og styret af UVM i forbindelse med eksamen
12. Etablering af centrale tekniske løsninger som hjælpemiddel til at finde og undgå snyd.
13. Flere/tydelige beføjelser til skolerne mhp. at tilbageholde og gennemse elevens ejendele og computer.
14. Juridisk hjemmel til at gennemgå en eksaminands/elevs computer ved mistanke om snyd.
15. Tillad ikke internetbaserede prøver

Se også skolernes generelle bemærkninger i Tabel 8

7.2 Skolernes generelle bemærkninger

Tabel 8 Skolernes generelle bemærkninger

51.
1. Tydelig informering til elever om hvad uddannelsesinstitutionen opfatter som snyd og plagiat
2. Uddannelse af eksamensvagter / kompetente eksamensvagter
3. Stikprøver under eksamen
4. Konsekvent bortvisning hvis eleverne har snydt
52. Centrale løsninger kan have en god virkning, men det bliver også mere fristende at finde/lave huller i sådanne løsninger, og de veje bliver nok hurtigere bredt kendte end mulighederne for at lukke hullerne.
53. De centrale løsninger skal være bedre end de nuværende, og det vil være hensigtsmæssigt med en samlet rapport til de enkelte skoler med oversigt over plagiat analysen.
54. Debatten udtrykker til tider en forestilling om den tekniske løsning der mirakuløst fjerner al snyd. Der må meget gerne stilles en række forskellige tekniske mulige tiltag op, men det må være op til de enkelte institutioner at benytte de tiltag der passer i deres verden. Måske suppleret med et dokumentationskrav. Teknikken kan bare ikke stå alene; der skal der udvikles nogle redskaber til at bearbejde holdningen til snyd.
55. Der skal laves central digital overvågning ved prøver/eksamen både mundtligt og skriftligt. Det kan den enkelte skole ikke løfte. Der er vores opfattelse, at der er en stor grad af snyd ved alle prøver/eksamener.
56. Det er absolut nødvendigt, at ministeriet går ind og fastsætter regler for begrænsninger af adgang til internettet under eksamen. Der står p.t. en ladeport åben for snyd.
57. Det er en udmærket ide med skærpede centralt fastsatte sanktioner, men at vælge -3 er IKKE en brugbar løsning, så vil de elever der har det fagligt svært til en eksamen forsøge sig med snyd, da de ikke har noget at tabe på det, de ville måske alligevel få 00 eller -3. Dvs. det vil initiere til snyd. Udelukkelse til eksamen og ingen studenterhue er en langt! bedre sanktion
58. Det er meget vigtigt at finde en fælles løsning og minimumskrav for at bekæmpe snyd på alle niveauer - både før, under og efter eksamen.

59. Det er spørgsmål om ressourcer, vi kan ikke med kendte løsninger undgå at foranstaltninger kan omgås. Så det simpleste er, at kombinere skriftlige besvarelser med mundtligt forsvar, hvor eleven skal forklare sit svar, uden at den skriftlige opgave tæller i vurderingen.
60. Det er vigtigt, at indsatsen mod snyd er målrettet, realistisk og i tråd med de eksamensformer man ønsker. Derfor også alle "ved ikke" svarene ovenfor. Jeg tror, man i ministeriet i højere grad skal tænke over, hvad eksaminerne skal bruges til. Jeg tænker, det skal bruges til at teste elevernes kompetencer, hvilket eksamensformerne bør afspejle. Hvis man vil teste elevernes evne til at lære udenad ville det give mening at indføre alskens teknisk isenkram for at finde et par snydere mere, hvis man ønsker at teste hvad eleverne kan anvende af viden, bør man snarere kigge på eksamens-formerne, som synes noget gammeldags, selv de såkaldt nye prøver.
61. Efterlyses: 1. Centralt fastsat definition af, hvad plagiat/snyd er. 2. Lade en ministeriel embedsmand være sidste instans ved uenighed om, hvornår der er tale om plagiat/snyd ved SRP og SSO.
62. Eleven kan på utallige måder skaffe sig hjælp gennem adgang til nettet ved private (hemmelige) foranstaltninger - det kan vi ikke styre. På <denne skole> er den overordnede regel, at det er forbudt at snyde og vi opdrager i løbet af skoleåret
63. En central teknisk løsning mod snyd, som fx EXAM-monitor, vil efter vores mening skabe bedre vilkår for at undgå snyd.
64. Flere mundtlige eksamener. Fastholde standpunktskarakterer Bedre og mere krævende skriftlige eksamensopgaver, hvor snyd ikke er en dagsorden. Få centrale tests i konkrete mål - uden hjælpemidler i lukkede programmer og uden mulighed for snyd.
65. Indtil videre har de kendte antisnydeløsninger været naive, men hvis ministeriet kan stille med et effektivt værktøj, skal det være velkomment. Skolerne har ikke råd til at bruge titusindevis af kroner på halvt udelige programmer
66. Jeg finder, at snyd i forbindelse med skriftlig og mundtlig eksamen har meget begrænset omfang - og kampen mod snyderi er helt ude af proportion.
67. Jeg forudser at det bliver et "våbenkapløb" og uanset hvilket system der vælges vil der være måder at snyde på. Der skal være en rimelighed i forholdet mellem indsatsen for at imødegå snyderiet og det reelle antal der snyder.
68. Meget mere vægt på dannelse.
69. Men suppleret med den forebyggende indsats i den daglige undervisning.
70. Nye eksamensformer er vejen frem. Eksamen bør afspejle den daglige undervisning - og i det daglige har eleverne fuld adgang til nettet og de opfordres til at samarbejde. Sådan bør eksamen også være. Gerne suppleret med nogle eksamener helt uden hjælpemidler.
71. Problem i dag, at regler og tiltag er meget forskellige ude på skolerne! Problem, hvis centralt fastsatte tiltag bliver dyre! Vi skal jo spare
72. På én af vores gymnasieafdelinger har vi valgt at placere alle elever, så de sidder med ryggen/skærmen mod tilsynsvagterne. Det medfører, at eleverne ikke helt ved hvornår der er nogle, der overvåger deres skærm.
73. Snyd har eksisteret så længe, der har været eksamen. Det kommer vi aldrig til livs. Vi skal informere grundigt, samvittighedsfuldt holde øje og i øvrigt forsøge at organisere os, så eleverne ikke snyder - men det er vigtigt, at vi ikke forsøger at gå ind i et teknologisk våbenkapløb for at udelukke mulighederne for snyd, for den kamp er tabt på forhånd. Til gengæld kan vi på det tekniske område arbejde på bedre muligheder for plagiatkontrol - det vil have en præventiv effekt.
74. Som eksamensvagter anvender vi Moments eksamensvagter. Når vi ikke har oplevet mistanke om snyd i 2015-16, tror vi årsagen er, at vi har haft de samme procedurer for flere år i træk, så eleverne ved, hvordan vi reagerer ved mistanke om snyd, og at det er kendt, at vi tidligere ved SRP har afvist opgaver, så disse elever ikke blev studenter. Endvidere har vi kunnet benytte plagiatkontrol, fordi vi har haft digital aflevering i en årrække. Vores prøver foregår i en hal, hvor vi har et bedre overblik over, om der pludselig kommer nye trådløse netværk. Vi er ligeledes i højere og højere grad gået over til nye eksamensformer (digital dansk, digital matematik og spansk), hvor risikoen for snyd er mindre.

75. Så længe vi har mellemløsninger med nogen adgang til nettet, men ikke fri adgang til hjælpemidler, er det umuligt. Og risikoen for at modtage hjælp udefra er uanset det stor når der er netadgang. Formodentlig må UVM tænke prøverne helt om. Jeg foreslår prøver med blyant og papir til skriftlig eksamen, og så resten klares med processkrivning i undervisningen og opgaver som den nye SRP. Det vil være både sikrere og billigere end de nuværende mellemløsninger. Det er ikke rart som rektor at have ansvaret for ingen elever har mel på tøjjet, når UVM beder os alle både blæse og have mel i munden.
76. Ved krav om specifikke løsninger, skal det enten være delvis medfinansiering af UVM eller elevbetaling
77. Vedr. centralt fastsatte sanktioner: Ministeriet har tværtimod nu løst sanktionerne ved snyd, idet bortvisning er afløst af karakteren -03
78. Vi er ikke sikre på at yderligere tiltag er ressourceforbruget værd. Vi har gode erfaringer indtil nu mht. at vejlede eleverne og tage stikprøver under prøverne præventivt.
79. Vi har brug for hjælp til at finde smarte tekniske løsninger. Vi er et lille gymnasium, med de ressourcer og udfordringer det indebærer. Derfor kunne det være godt, hvis Undervisningsministeriet hjalp til med at sikre en ensartet og fair eksamenssituation på landplan. Der skal selvfølgelig tages højde for at gymnasiernes udgangspunkt er forskelligt, fx antal m2 per elev. Der er også en tendens til at fokusere meget på den skriftlige eksamen, men udfordringen er vel ligeså stor ved den mundtlige eksamen med forberedelse på skolen.
80. Vi tror ikke, at det forhindrer snyd at etablere overvågning på hver computer, da de elever, der vil forsøge at snyde, uden tvivl vil finde metoder til at omgå denne overvågning. Samtidig vil det påføre den enkelte skole en stor udgift, som vi ikke ser økonomisk mulig i tider med store nedskæringer.
81. Vi vil nødig have tekniske løsninger, som alligevel kun fanger en vis % - og måske bare kræver megen administration og økonomi... Igen: Når man ikke kan lukke for netværk (nogle prøver kræver adgang på dage sammen med andre typer prøver uden netadgang), så er konsekvensen en 100% netadgang. Hvis ikke eleverne kropsscannes kan de altid have eget netværk med...